

PRO MEMORIA

230-lecie urodzin Antoniego Andrzejowskiego (1785 – 24 XII 1868), przyrodnika,

ur. w Warkowiczach k. Dubna na Wołyniu, zm. w Stawiszczach na Ukrainie, ucznia i adiunkta Wilibalda (Willibalda) Bessera w Liceum Krzemienieckim, a po zamknięciu Liceum przez władze rosyjskie – na Uniwersytecie Kijowskim,

później nauczyciela historii naturalnej i rysunków w liceum w Niżynie. Odbывał wycieczki florystyczne, faunistyczne i geologiczne po Litwie, Wołyniu, Podolu i Ukrainie, gromadząc głównie zbiory zielnikowe i geologiczne. Opublikował *Florę Ukrainy* (1869), a także pionierskie opisy fitogeograficzne zwiedzanych krajów (*Rys botaniczny krajów zwiedzonych w podróżach* [...] 1823, 1830). Zajmował się ponadto systematyką rodziny krzyżowych, był autorem prac z geologii i zoologii, m.in. pierwszych opracowań mioceńskich ślimaków Podola i Wołynia. Pozostawił również spuściznę literacką, m.in. pamiętnik *Ramoty Starego Detiuka o Wołyniu* (1859, kilkakrotnie wznawiany).

140-lecie urodzin Bolesława Hryniewieckiego (20 II 1875 – 13 II 1963), botanika pracującego w wielu dziedzinach, m.in. fitogeografa, historyka i popularyzatora botaniki, działacza ochrony przyrody, współzałożyciela i pierwszego prezesa oraz członka honorowego Polskiego Towarzystwa Botanicznego, ur. w Międzyrzeczu Podlaskim, zm. w Brwinowie k. Warszawy. Był wykładowcą na uniwersytecie w Dorpacie, profesorem uniwersytetu w Odessie, później Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie kierował Katedrą Systematyki i Geografii Roślin oraz Ogrodem Botanicznym. Opublikował kilkaset prac dotyczących m.in. anatomii, cytologii, fizjologii,

systematyki, florystyki i geografii roślin, np. *Tentamen florae Lithuaniae. Zarys flory Litwy* (1933). Zaliczany jest do czołowych historyków botaniki w naszym kraju; opublikował m.in. *Zarys dziejów botaniki* (1949), opracował wiele biografii badaczy roślin. Był autorem popularnonaukowych książek, np. *Owoce i nasiona* (1952), artykułów na tematy przyrodnicze oraz tekstów publicystycznych. Wydał też (w języku rosyjskim) kilka opisów podróży, które odbył w młodości, m.in. po Kaukazie. Był współorganizatorem Państwowej Rady Ochrony Przyrody, prezesem Ligi Ochrony Przyrody (zob. *Wiadom. Bot.* 37(1/2): 131, 1993).

110-lecie urodzin Tadeusza (Ignacego Tadeusza) Sulmy (16 VIII 1905 – 4 III 1993), lichenologa, cytologa, anatoma roślin, ur. w Niepołomicach, zm. w Gdańsku, organizatora i przewodniczącego Gdańskiego Oddziału PTB, członka honorowego PTB, zasłużonego organizatora nauki, m.in. Uniwersytetu Gdańskiego, absolwenta i pracownika naukowego Uniwersytetu

Jagiellońskiego, asystenta i współorganizatora Katedry Anatomii i Cytologii Roślin, profesora Politechniki Gdańskiej, kierownika Katedry Botaniki Ogólnej, a następnie profesora Akademii Medycznej w Gdańsku, organizatora oraz wieloletniego kierownika Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej, organizatora Ogrodu Botanicznego Roślin Leczniczych AMG otwartego w 1948 r. (obecny Ogród Roślin Leczniczych przy Katedrze Farmakognozji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego). W młodości i pod koniec życia badacz porostów, m.in. Czarnohory i Lubelszczyzny, był też autorem klucza do oznaczania porostów (1947), zgromadził duże zbiory zielnikowe. Opublikował ponadto prace dotyczące m.in. cytologii, florystyki, ekologii roślin, wpływu warunków siedliskowych na zawartość substancji biologicznie czynnych w roślinach, a także ochrony przyrody i historii botaniki.

90-lecie urodzin Bohdana Rodkiewicza (24 IV 1925–20 III 1998), cytologa i embriologa roślin, ur. w Wilnie, zm. w Lublinie, kierownika Katedry Anatomii i Cytologii Roślin Uniwersytetu Łódzkiego, profesora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, kierownika Zakładu Anatomii i Cytologii Roślin. Był autorem ponad 100 publikacji dotyczących głównie histogenezy

oraz DNA i RNA w komórce, różnicowania i rozwoju megaspor w zalążkach Angiospermae, kalozy w ścianach komórek mejotycznych oraz układu organelli w sporo- i mikrosporogenezie. Opracował m.in. podręczniki *Zarys genetyki* (współautor Gustaw Kerszman) (1971, kilkakrotnie wznawiany), *Embriologia roślin kwiatowych* (1973, 1974), *Embriologia roślin nagozalążkowych* (1984), *Embriologia Angiospermae – rozwojowa i eksperymentalna* (wraz z innymi autorami) (1994, wyd. 2, 1996), *Biologia rozwoju w zarysie* (1998).

200-lecie śmierci Baltazara Hacqueta (1739 lub 1740–10 I 1815), lekarza narodowości francuskiej, przyrodnika, podróżnika, ur. w Le Conquet w Bretanii we Francji, zm. w Wiedniu. Studiował medycynę na uniwersytetach w Montpellier i Paryżu, pracował m.in. jako lekarz armii austriackiej, chirurg wojskowy w Pradze, nauczyciel w Lublanie, wykładał historię naturalną na Uniwersytecie Lwowskim, a następnie w zgermanizowanym Uniwersytecie Krakowskim, gdzie również zastępował dyrektora Ogrodu Botanicznego. Był jednym z pierwszych badaczy przyrody Karpat, zainteresowany botaniką, geologią, mineralogią, paleontologią i etnografią. Opublikował w języku niemieckim 4-tomowe dzieło na temat swoich podróży po Karpatach (1790–1796) (zob. *Wiadom. Bot.* **34**(2): 27, 1990).

Alicja ZEMANEK